

עם גדולי דורו

המגיד **ממעזריטש** זי"ע.

המגיד **ממעזריטש** הולך לשמוע תורת רבינו.

הרבי רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב היה תלמיד חבר להמגיד, וכששבת פעם אצל המגיד, ערך בסעודה שלישית שולחן לעצמו, והלך המגיד לשמוע דברי תורתו, והרב בעל התניא הלך עמו, לעומת זאת כשערך המגיד שולחן ואמר דברי תורה לא בא הרי"מ לשמוע. והיה הדבר לפלא בעיני הרב בעל התניא, ושאל את רבו המגיד **ממעזריטש** אם נכון הוא שהוא צדיק הדור, והשיבו המגיד כן. אם כן שאלו הרב מדוע הלך רבינו לשמוע תורת הרי"מ, והרי"מ לא בא לשמוע את תורתו? והשיבו המגיד בדרך נסתר. אך תמצית תשובת המגיד אפשר להסביר בדרך נגלה, שמדרגת ובחינת המגיד היתה גבוהה ממדרגת ובחינת הרי"מ, וכדי להגיע למדרגת ובחינת המגיד היה צריך להשיג קודם מדרגת ובחינת הרי"מ, ולכן הלך המגיד אליו לשמוע דברי תורתו בתור הכנה ודרך לבחינתו ומדרגתו. אך הרי"מ לא הלך לשמוע תורת המגיד כי בחינתו ומדרגת המגיד היו רחוקים מבחינתו ומדרגתו. ומשל למה הדבר דומה לבית ועליה, הדר בעליה יש לו דריסת רגל למטה בבית, אך הדר למטה אין לו דריסת רגל למעלה בעליה.

שיח יצחק י"ט כסליו עמוד מח.

בתקופה שאדמוה"ז [בעל התניא] היה בביתו של המגיד **ממעזריטש** הבחין בעובדא הבאה, הרבי ר' מיכל מזלאטשוב כשהוא בא לבקר את המגיד לא היה מפסיק ממנהגו וממשיך לקיים שולחן לחסידיו באכסניתו, ולומר שם תורה בדיוק כפי שעשה בביתו, והמגיד היה גם הוא בא לשמוע את תורתו. אולם ר' מיכל לא היה בא אל המגיד בעת אמרו את תורתו לחסידיו.

הרהר בזה אדמוה"ז וחשב, הואיל וכך, הרי יתכן שר' מיכל גבוה מהמגיד במדרגה, ואף על פי שאדמוה"ז היה קשור אל רבו המגיד בכל נפשו, אך בראותו זאת חשב אולי ר' מיכל גבוה עוד יותר ממנו, והנחה זו לא נתנה לו מנוח במשך כל יום שבת, עד אשר החליט שבמוצ"ק ישאל את המגיד בעצמו.

באותו ערב היה תורו של הוולפר מתלמידיו הידועים לשמש את המגיד, כזה היה המנהג שם שבכל יום שימש את המגיד תלמיד אחר. ויהי כאשר רצה להכנס ויעמוד הלוופר ליד הדלת ולא הרשה לאדמוה"ז להכנס, באומרו שזוהי פקודת המגיד, ויפצור אדמוה"ז בו מאד, אולם השמש בשלו, הערב אין לך כניסה. ויאמר לו אדמוה"ז מוכרח אני להכנס הערב כי בנפשי הדבר.

ויאמר לו הוולפר, יש לי רעיון, החל מחצות הלילה פתוחות הדלתות אצל המגיד (בדוגמת הדלתות של מעלה הנפתחות בחצות הליל כפי שנאמר תרעין דג"ע

פתיחין) ובכן אם יש בך האומץ להכנס בשעות אלו מבלי קבלת רשות, אינני מתערב בדבר, וישמע אדמוה"ז לעצתו ויעשה כן.

לאחר זמן, סיפר אדמוה"ז בעצמו ואמר, בהכנסי לאחר חצות הלילה אל רבי, המגיד ממעזריטש ובראותי שעל פניו הקדושות מאירים כל הפרצופים העליונים (לפי חכמת הקבלה) זעיר אנפין, אבא ואמא, אריך אנפין ועתיק יומין, ועוד למעלה מאלה, ידעתי כבר, ואמרתי בלבי עתה אין לי עוד צורך לשאול מי גבוה יותר, רואה אני בעצמי את גדולת רבי, אבל מכל מקום חשבתי אולי ר' מיכל גבוה עוד יותר, ואשאלהו.

אמר לי המגיד: נשמת ר' מיכל מזווג נשיקין, ונשמתי מזווג גופני, המעלה של זווג נשיקין שהוא רוחני יותר (יש גם יתרון יתר לזווג גופני), לכן הלכתי אליו לשמוע תורתו בגלל המעלה שבנשמתו.

שמועות וסיפורים ח"א עמוד 42.

מרפא את נכד המגיד ממעזריטש.

המגיד מזלאטשוב בא פעם למעזריטש וביקש להכנס לבית המגיד ממעזריטש אמרו לו בני ביתו שהמגיד שרוי עתה בדאגה רבה על אחד מבני – ביתו שהוא חולה אנוש ומפרפר בין חיים למוות, ואינו מקבל אנשים. ביקש המגיד מזלאטשוב בכל זאת להכנס אליו, פתח הדלת וניגש להמגיד ממעזריטש ואמר לו אינני מבין למה הרבי דואג, הרי חולה זה יאכל אתנו הלילה ארוחת ערב, ואכן החולה הבריא והשתתף בסעודת הלילה. אמר אחר כך המגיד ממעזריטש שלא ראה כל פתח לרפואתו של החולה, אלא שדבריו מלאי הבטחון של המגיד מזלאטשוב עשו את פעולתם. הגה"ח רבי אלי' ראטה זצ"ל שמע ממך מוהר"ש מזוועהיל זי"ע.

גירסא שניה לסיפור הנ"ל.

פעם אחת כשהיה המגיד מזלאטשוב בעיר המגיד ממעזריטש ונחלה נכד המגיד ר' שלום בן הרב המלאך שהיה ילד קטן במחלה חזקה מאד, וצוה המגיד לילך להרב ר' מיכל, והלכו אצלו, ואמר להם שיבריא, אח"כ נתחזק עוד מחלתו מאד, ובכל פעם הודיעו לר' מיכל, ואמר ער וועט זיין געזונד, ואח"כ באו עוד בצעקה שמסוכן מאד, אמר להם כשילך למרחץ בחזרתו יסור שמה לביתו של החולה, וכן היה בחזרתו בא לבית המלאך, וכבר הדליקו נרות ליציאת נשמתו, וילך אליו ויושיב אותו, ולקח הילד על זרועותיו והובילו להמגיד בריא, אך אמר שישב איזה ימים בבית המגיד מחשש עין הרע (כמדומני ששמעתי מפי אדמו"ר מק' זי"ע). כתבי קדש רמ"מ (כת"י) אות רמז.

רבינו בט' באב אצל המגיד ממעזריטש.

מצאתי כתוב בכת"י של אבי כדלקמן: נפתלי (שנקרא אחר רבי ר' נפתלי כ"ץ בעל הסמיכת חכמים) בן לרבי שלום יוסף זצ"ל, נאסף בשבת במחלה כבדה. הרוזיני

זצ"ל סיפר אז: הרבי רבי מיכלי זצ"ל היה בתשעה באב אצל המגיד הגדול, ושלח את בנו רבי יצחק מראדוויל זצ"ל אל המגיד, ושב וסיפר כי מצאו בוכה, וענה ר"ר מיכלי: אילו היית מסתכל היטב היית רואה שאליהו עומד על גביו ומנחמו. כן הוא תמיד — כך סיים הרוזיני זצ"ל — כאשר הצדיק בצרה בא אליהו ומנחמו.

ובשעת סיפור המעשה נאסף הילד. ושומעי הסיפור עדיין לא ידעו כלום. (אור ליום ו' שופטים תרצ"ט, מר' מרדכי הורנשטיין שמע הדבר מפי רבי דוד אורטנברג מברדיטשוב).

שיח יצחק ג' חשון עמוד כג.

גרסאות אחרות למעשה הנ"ל.

סיפר הרה"ק מרוזין זי"ע פעם אחת בא המגיד הקדוש מו"ה מיכל מזלאטשוב זצ"ל עם בנו הרה"ק מו"ה יצחק מראדוויל זצ"ל שהיה עוד רך בשנים ויבואו יחד למעזריטש ויהי כבואם שלח הרב המגיד מו"ה מיכל את בנו לשאול להמגיד ממעזריטש אם יוכל עתה לבוא אליו לקחת מאתו שלום. וכבואו לחדר הרב המגיד מצא אותו שוכב על מטתו, וישאלהו אם אביו יכול לבוא עתה לקבל שלום, אבל המגיד לא ענה אותו דבר, ככה שאל איזה פעמים ולא השיג כל מענה, וישלחהו אביו פעם שנית ושלישית ובכל פעם שב עם המענה הראשון. אז אמר המגיד מזלאטשוב שוב לבנו בא ונלכה יחד ונראה סיבת הדבר, ויהי כאשר באו עד חדר המגיד והחלו לפתוח הפתח, סגר אותו המגיד מזלאטשוב מהר באמרו לבנו, האם לא ראית כי אליהו הנביא הוא שם עתה עמו.

ספרן של צדיקים מערכה ד אות ג עמוד טו.

סיפר אדמו"ר (הרה"ק רד"מ מטשורטקוב) זי"ע מהרה"ק ר' מיכלי זלה"ה שפעם אחת נסע עם בנו הרה"ק ר' יצחק מראדוויל זלה"ה כשהיה עוד צעיר לימים למעזריטש כשבאו שלח הרבי ר' מיכלי את בנו הר' יצחק זלה"ה אל בית המגיד זי"ע שיתודע באיזה זמן יכול לבוא לעמוד לפניו, וכאשר נכנס הר' יצחק זלה"ה להמגיד ועמד שם, לא פנה אליו המגיד כלל ולא הושיט לו שלום, וחזר אצל אביו ויספר לו כי המגיד לא השגיח עליו, ויען אביו הצדיק ר' מיכלי ואמר: תדע בני שהמגיד לא היה יכול להפסיק מלמודו שהיה לומד אז עם אליהו זל"ט.

אחר כך הלכו שניהם להמגיד וקיבל אותם המגיד בכבוד גדול, ובעמדם שם יצא המגיד מחדרו לחוץ ועל השלחן היה מונח הפישקאלי שלו, ולקח הה"צ ר' יצחק זלה"ה את הפישקאלי להביט בו ויחזיר אותו על השלחן, וכאשר בא המגיד זלה"ה אל החדר אמר בזה"ל: "אז מען וויסט ניט טיט מען ניט, הצדיק כשאוחז איזה חפץ בידו הוא בונה עולמות וכשמניחו ובא אחר ומעתיק אותו ממקומו למקום אחר הוא מחריב עולמות ר"ל.

תפארת אדם (תולדות האדמו"ר מטשורטקוב) דף ט ע"א.